

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Vinter 2023
Institution	KBH SYD HF & VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	KS
Lærer(e)	Thomas Caspersen (TCA) Simone Hagensen (SH), Casper Georgsen Christiansen (CCH) og Amalie Bitsch Flyger (ABF) Esben Bech Carlsen (ECA)
Hold	9stam221

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Lange linjer (historie særfagligt)
Titel 2	Historieopgaven (historie særfagligt)
Titel 3	Kina (historie særfagligt)
Titel 4	Samfundsfag særfagligt?
Titel 5	Islam (særfagligt emne i religion)
Titel 6	Klimakrise (Fællesfagligt)
Titel 7	Køn og Sex (Fællesfagligt)
Titel 8	Tyskland (Fællesfagligt)

Titel 1	Lange linjer e21
----------------	-------------------------

Indhold

Kernestof

“Religion, livssyn og rationalitet” og “Filosofi og videnskab” i *Bryld Verden før 1914 - i dansk perspektiv* s. 30-32

“Græsk kultur” i *Bryld Verden før 1914 - i dansk perspektiv* s. 49

“Samfundet i Athen”, “Samfundet i Sparta” og “Athens politiske udvikling” i *Bryld Verden før 1914 - i dansk perspektiv* s. 15-18

DR-dokumentar: Hvordan grækerne ændrede verden, 51 minutter:

<https://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=2&page=2&pageSize=6&search=Antikkens%20gr%C3%A6kenland&orderby=title&SearchID=cfee2718-9aaa-49b6-932b-ec59f4b2be0c&index=3>

Kapitel 2 i Knudsen m.fl.: *Middelalderen* s. 17-23

Kapitel 5 *Grundbog til historie - Verdenshistorien indtil 1750*, Systime, 2000, s. 111

Kapitel 1 og 4 i Danielsen og Knudsen: *Renæssancen - Da mennesket kom i centrum*, Systime, 2005, s. 9-18

“Revolutionernes epoke”, “Den amerikanske revolution 1776” i *Bryld Verden før 1914 - i dansk perspektiv* 6 s.

“Francois de Voltaire” i Boberg & Malmkvist: *Politikens Verdenshistorie*, bind. 13, s. 175

“Rousseau” i Jensen, Arne Bangsby m. fl.: *Idéhistoriske tekster*, s. 221

“The founding fathers - revolutionens frontpersoner”, “Amerikanernes oprør mod briterne” fra

<https://faktalink.dk/titelliste/den-amerikanske-uafhaengighedskrig> sidst besøgt 14.12.21

Kilder:

Kilde: Perikles - Om Athens forfatning, Fra Frederiksen: *Grundbog til Historie*

Kilde: Den gamle oligark - Fra: Hartvig Frisch, *Athenernes Statsforfatning: en filologisk-historisk Analyse af Pseudo-Xenofons Skrift De Re Publica*

Atheniensium, 1941. via

<http://voresverdenhistorie.dk/bind-1/2-antikkens-graekenland/kilder/sta-t-og-individ/den-gamle-oligark/>

Kilde: John af Salisbury om mennesket ca. 1120-80:

https://docs.google.com/document/d/1MC4lvoJ0cN_YnziTZL5skE-XCxI9-EU-O22xYukfPd0/edit

Kilde: *Giovanni Pico della Mirandola 1486:*

https://docs.google.com/document/d/1Oxy5p6TrYM_eDreuiP-1ADQbVE61eAf4PO_iRLXWIU/edit

Kilde: *Giovanni Boccaccio om pesten i Firenze*

Kilde: Den amerikanske uafhængighedserklæring 1776

Supplerende stof

Lærernote/hand out: "Tjekliste til arbejdet med kilder": [link til sitet her](#)

Lærernote/hand out om årsagsforklaringer: [link til sitet her](#)

Lærernote/hand out om historiebrug: [link til sitet her](#)

"En kort film om kildekritik" fra Rigsarkivet 2015

https://www.youtube.com/watch?v=Sp_DkxBqEcA

Nationalmuseets podcastserie *Verdens værste år* afsnit 1: "Den sorte død 1347" <https://natmus.dk/vorestid/podcast-verdens-vaerste-aar/>

DR-dokumentar: "Det første angreb" 2011:

<https://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=titel:%20Det%20f%C3%B8rste%20angreb&orderBy=title&SearchID=72919e6e-2117-4fba-b6d2-e089b81e4939&index=1>

Film: "Rather Homemade Productions: Oplysningstiden - Hvad fanden skete der lige der" <https://www.youtube.com/watch?v=BeNuTibYyLw>

Holdspecifikt stof

"Dit demokrati: Styreformer" fra Folketinget.dk på

<https://www.youtube.com/watch?v=O8CfvHH7VOE>

	<p>“Dit demokrati: Demokratiformer” fra Folketinget.dk på https://www.youtube.com/watch?v=rPyNZolujvY</p>
Omfang	10 moduler á 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til idag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper</p> <p>natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv</p> <p>styreformer i historisk og nutidigt perspektiv</p> <p>historiefaglige metoder</p> <p>historiebrug</p>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, selvstændigt skriftligt arbejde, mundtlig formidling, virtuelle arbejdsformer, læreroplæg, matrix-øvelser

Titel 2	Historieopgave
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>“Første verdenskrig – en europæisk katastrofe”, “Konflikter i Europa”, “Stormagtsforbund”, Håbet om varig fred”, “Skuddet i Sarajevo”, “Krigen løber løbsk”, “Hvorfor brød krigen ud?”, “Hvordan blev krigen udkæmpet?”, “Skyttegravskrigen” fra Bryld: <i>Verden efter 1914 i dansk perspektiv</i> p. 31-44.</p> <p>“Fredsslutningen”, “Tyskland: Den svage Weimarrepublik” i <i>Mellemligstiden - litteratur, billedkunst, historie, økonomi</i>, Paldam, 2006 s. 30-33, s. 79-81</p> <p>Kilde: En sønderjydes øjenvidneskildring fra Somme-slaget 1916 fra: Kilde: www.eurobeast.dk/verdenskrig</p> <p>Kilde: Clemenceau: Regnskabets time, fra Olsen m.fl.: Grundbog til verdenshistorien, fra de store revolutioner til 2. verdenskrig</p> <p>Kilde: Uddrag af Versaillestraktatens bestemmelser vedrørende Tysklands forhold 1919</p>

	<p>https://forlagetcolumbus.dk/boeger/historie/historiske-hovedlinjer/tekster/kap-17-tekst-17a/</p> <p>Brockdorff-Rantzaus svartale link her</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Site med formalia her</p> <p>Lærernote: Blooms taksonomi</p> <p>DR-dokumentar, 60 min: Granatchok – krigens skjulte skam https://www.dr.dk/drtv/se/granatchok -krigens-skjulte-skam 169869</p> <p>Film: "1917", fra 2019</p> <p>Kort over Europa før og efter første verdenskrig: https://www.hf-kurset.dk/otto/historie/1-verdenskrig.asp sidst besøgt 14.12.21</p>
Omfang	13 lektioner á 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - taksonomisk forståelse - evne til at arbejde selvstændigt med en historiefaglig problemstilling - skriftlige kompetencer - opgave-teknik
Væsentligste arbejdsformer	gruppearbejde, selvstændigt arbejde, læreroplæg

Titel 3	Kina
Indhold	Kernestof:

Horisont 8. februar 2022 "Kinas hemmelige menneskelejr"
https://www.dr.dk/drtv/episode/horisont_-kinas-hemmelige-menneskelejr_e_296650

Otto Leholt "Kinas historie" fra
https://drive.google.com/file/d/1ui_9zYY4mykl7ci6BBlzcnp2MHPmKb0n/view 2016

Bryld, Carl-Johan: *Civilisationernes verdenshistorie*, Systime (2 s.)
kapitel 5:

- Mod et forenet Kina.
- Kommunisternes sejr i borgerkrigen

"Kina fra storhed til sammenbrud" i *Civilisationernes verdenshistorie*, i-bog
Systime

"Maoisme", "Kommunisme", "Socialisme" i *Verden efter 1914*, Bryld, Carl
Johan 3 sider

"Planøkonomi" *Fra historieportalen.dk*
<https://historieportalen.systime.dk/?id=1820>

"Det store spring fremad" i *Ansigt til ansigt med kineserne* s. 89-92 og s.
94-97

Uddrag fra "Ekstremernes tidsalder" (2012)
<https://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?idnr=TV0000021961&cfuid=5>

kilde: "Deng Xiaopings reformer", "Kina: Et ideologisk paradoks" fra Frederiksen,
Peter (iBog): *Ideologiernes kamp - kampen om det gode samfund*.
<https://ideologi.systime.dk/?id=243>

Kilder:

- Uddrag af Nanjing-traktaten 1842
- Plakater fra Den lange march
- Det Store spring fremad, Liu Shaochis, rapport fra Centralkomiteen
(Den øverste ledelse i Kina) til 8. nationale folkekongress. maj. 1958

	<ul style="list-style-type: none"> - Uddrag af Dai Xiaois erindringer fra kulturrevolutionen. Nedsrevet i slutningen af 1960'erne <p>Supplerende stof:</p> <p>Casearbejde med selvvalgt case:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1: Xinjiang-provinsen <ul style="list-style-type: none"> - Nyhedsartikel TV2: https://nyheder.tv2.dk/udland/2021-03-10-kina-vil-tilintetgore-muslimsk-mindretal-viser-rapport - Nyhedsartikel DR: https://www.dr.dk/nyheder/udland/amnesty-kina-har-skabt-et-dystopisk-helvede-i-xinjiang - Debatindlæg skrevet af Policychef fra Amnesty International: https://www.altinget.dk/artikel/amnesty-kinas-forfoelgelse-af-uirurerne-er-en-af-vor-tids-helt-store-overgreb-paa-menneskerettighederne - Debatindlæg skrevet af Kinas ambassadør i Danmark: https://www.altinget.dk/artikel/kinas-ambassadoer-i-danmark-kin-a-bekaemper-terrorisme-med-uddannelse-og-udvikling - 2: Regeringens overvågning af befolkningen <ul style="list-style-type: none"> - https://www.dr.dk/nyheder/viden/teknologi/virkelighedens-big-brother-i-kina-faar-du-plus-og-minuspoint-efter-din - https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/kineserne-traekker-paa-skuldrene-af-skaerpet-overvaagning-det-er-til-gavn-os-alle - https://www.berlingske.dk/virksomheder/kina-saetter-sig-paa-teknologien-til-overvaagning - https://www.altinget.dk/digital/artikel/radikale-til-justitsministernen-at-overvaagning-skaber-frihed-er-noget-vroevl - 3: Panda-diplomati: <ul style="list-style-type: none"> - https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=pandadiplomati&tab=for - https://www.dr.dk/nyheder/politik-og-pandaer-6-historier-om-panda-diplomati - https://www.altinget.dk/artikel/kina-ekspert-kinas-pandadiplomati-lukker-munden-paa-danmark - https://www.dr.dk/nyheder/udland/derfor-forstaar-kina-ikke-vestens-syn-paa-tibet-og-dalai-lama <p>Lærernote: Model til analyse af ikonografisk materiale</p>
Omfang	12 lektioner á 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Kinas kommunistiske Partis vej til, og fastholdelse af magten

	<ul style="list-style-type: none"> - Perioden før kommunisternes magtovertagelse med særligt fokus på <i>De 100. års ydmygelser</i> og borgerkrigen. - Ændringen i Kinesiske selvopfattelse fra 'Riget-I-Midten' til ydmygelserne i forbindelse med mødet med briterne i opiumskrigen. - KKP's historiebrug som legitimering af deres magtmonopol - Den socialistiske og kommunistiske ideologi eksemplificeret ved Mao Zedongs reformpolitik i 1950-60'erne - Vurdering af Kina som et totalitært samfund med udgangspunkt i Kulturrevolutionen - Deng Xiaopings markedsøkonomiske reformer i 1980'erne og Kinas indtræden i den globaliserede verden. - Kildekritik
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde, skriftlighed - logbog/portfolio, gruppearbejde, individuelt arbejde, læreroplæg, mundtlige elev-oplæg

Titel 3	Ulighed og ideologi (særfagligt i samfundsfag)
Indhold	<p>Kernestof: Bülow, Morten Winther m.fl. (2017): SamfNU C, Systime, Aarhus C Kapitel 2. identitetsdannelse og socialisering</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 1.1 ungdom - at skabe identitet <ul style="list-style-type: none"> - 1.1.1 Arv og miljø https://samfnuc.systime.dk/?id=151 (1ns) - 1.1.2 Socialiseringsformer https://samfnuc.systime.dk/?id=152 (3 ns) ● 1.3 Social arv og uddannelse https://samfnuc.systime.dk/?id=151 (3 ns) <ul style="list-style-type: none"> - 1.3.1 Kapitaler https://samfnuc.systime.dk/?id=159 (2 ns) - 1.3.2 De sociale klasser (1 ns) <p>Kapitel 3</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Afsnit 3.1 Ideologier (https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=165)(2 sider) <ul style="list-style-type: none"> - 3.1.1 De klassiske ideologiers grundantagelser (2 sider) ● Afsnit 3.2 Klassiske ideologier og andre ideologier (https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=166) <ul style="list-style-type: none"> - 3.2.1 Liberalisme (2 sider) - 3.2.2 Konservatisme (2 sider)

- 3.2.3 Socialisme (2 sider)

-

Supplerende stof:

Særkjær, Michael Bech, *Blev kriminel som barn: - I starten var det for at slukke smerten* Tv2 nyhederne 14. juni 2018 (2 ns)

Andersen, Signe Grandt: *Jeg vil aldrig føle mig hjemme på universitet, politiken* 20 maj. 2015. (2 ns)

Hoffmann-Hansen, Henrik: *Overblik: partierne i Danmark*, Kristeligt Dagblad, 05.05.19 (3 ns)

Frederiksen, Mette, *Mindre ulighed*, Socialdemokratiet.dk, 05-02-2020 (1 side)

Søren Pape: Ulighed er ikke et problem i Danmark, Avisen.dk, 1. feb 2019
(1 sider)

DF erkender: Vi kan godt ende med at stemme for øget ulighed, DR.dk, 11. dec 2017 (1 side)

Stein, Jakob, SF: *Mere retfærdig beskatning skal mindske uligheden*, Information 19-1-2019 (1 ns)

Vanopslagh, Alex, *Der vil heldigvis altid være ulighed i Danmark*, Alting.dk 7-11-2019 (2 ns)

Den besynderlige diskussion om ulighed, 05-02-2020, Venstre.dk (1 side)

Bekæmp uligheden, Enhedslisten.dk, 05-02-2020 (1 side)

Statistikker:

Hovedtal personindkomsterbefolkningsgennemsnit., Hentet fra Dst.dk Statistikbanken d. 14-1-2022. 0,5 ns

Gennemsnitlig ækvivaleret disponibel indkomst 1. Decil og 10. Decil., Hentet fra Dst.dk Statistikbanken d. 14-1-2022. (0,5 ns)

	<p>Relativ fattigdom over tid, efter varighed. Hentet fra Dst.dk Statistikbanken d. 14-1-2022. (0,5 ns)</p> <p>Gini-koefficient i udvalgte lande (1988-2016), fra financial times. (0,5 ns)</p> <p>25-årige uden uddannelse efter forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet fra Holm, Helle harbo, <i>unges uddannelse kraftigt påvirket af social arv</i>. Dst.dk 10-8-2012 (0,5 ns)</p> <p>Tabel 1.4: udvikling i gennemsnitlig disponibel indkomst, indkomstdeciler. Fra: Caspersen, Sune og Damm, Emilie Agner, <i>'Sprækkerne i det danske samfund vokser sig stadig større'</i> Arbejdernes erhvervsråd, 1-2021(0,5 ns)</p> <p>Figur 1.6 Fra: Caspersen, Sune og Damm, Emilie Agner, <i>'Sprækkerne i det danske samfund vokser sig stadig større'</i> Arbejdernes erhvervsråd, 1-2021(0,5 ns)</p> <p>Berlingske barometer, Berlingske tidende 5. dec 2021.</p> <p>Film/video: Dilling, Lisbeth & Venge Nikolaj, 'En syg forskel', Dr.dk udgivet 23-5-2016 (6 sider)</p> <p>Podcast; Kjertum-Mohr, Zissel Astrid. <i>Zissel og eliten</i>, DR.dk 15-2-2020 (3 sider)</p> <p>Klip fra "Farvelfærd" (1 side)</p> <p>Anders "Anden" Matthesen om at stemme, stoffer, forbud, offermentalitet, mm. https://www.youtube.com/watch?v=ZJXlAcxUajU&feature=youtu.be&t=41</p> <p>Antal sider i alt: ca. 70 sider</p>
Omfang	ca. 12 lektioner af 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> ● At arbejde med ulighed som sociologisk og politisk problemstilling ● At arbejde med begreber og teori om socialisering og social arv med udgangspunkt i uligheden og fattigdom som case. ● At eleverne kender de politiske partier i Folketinget samt til deres mærkesager

	<ul style="list-style-type: none"> ● At eleverne kender de klassiske ideologier (menneskesyn, samfundssyn, syn på staten og markedet), og kan anvende dem og genkende dem i forskellige holdningstilkendegivelser ● At eleverne kan forklare værdi- og fordelingspolitik og placere de politiske partier efter dette ● At eleverne kan diskutere hvordan ideologi kommer til udtryk i den politiske debat med udgangspunkt i debatten om ulighed <p>Begreber og teori</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Absolut fattigdom og relativ fattigdom (som oplæg til en diskussion om hvornår man er fattig) ● Socialisering, Social arv, som teoretisk grundlag for en diskussion ● De sociale klasser ● Pierre Bourdieus teori om kapital, til at forklare og analysere hvorfor der findes social arv. ● De klassiske ideologier og partierne med fokus på deres opfattelse af ulighed og fattigdom som et problem.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ quiz /debat/individuel læsning/gruppearbejde/film

Titel 4	Islam (særfagligt emne i religion)
----------------	------------------------------------

<p>Indhold</p>	<p>Kernestof:</p> <p>Lykke-Kjeldsen, Carsten m.fl.: Begrebsnøglen til religion - teori og metode, systime 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitlet “Religiøse fællesskaber”, herunder afsnittet om “Majoritet og minoritet” - <p>Lene Madsen m.f.: Grundbogen til religion C. Systime, 2012:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afsnit islam i Danmark+ tabel 4.5 - kap 4: Dogmerne - Hvad tror muslimer på? - Islams hellige skrifter: hadith og koran (helligskrifter) - islams ritualer/de fem søjler (obligatoriske ritualer) - <p>Metode:</p> <p>indefra og udefra synsvinkel</p> <p>Podemanns ritual-mytemodel</p> <p>Ninian Smarts syv dimensioner</p> <p>Kitir, Deniz: Klassisk og moderne islam, systime afsnit om helligskrifter (Koranen og hadith)</p> <p>Jacob Skovgaard-Petersen: Moderne Islam. Muslimer i Cairo. kap. 3: Den hellige tid: Muhammed</p> <p>Vestergaard, Gunvor: KulturNu - kulturmøder, ungdomskultur og integration, systime 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - afsnit 5.6 “At vokse op med flere kulturer” med fokus på identitetsbegreberne: “<i>ren identitet</i>”, “<i>bindestregsidentitet</i>” og “<i>kreolsk identitet</i>” <p>Filmklip fra youtube-kanalen, Religionsnorden “islam introduktion”: https://www.youtube.com/watch?v=yo9_9Cg8XJA</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - www.folkekirken.dk - undersøgelse af medlemstal i folkekirken - “Skam” (tv-serie: DR TV), sæson 4, episode 1: https://www.dr.dk/drtv/se/skam_57447 - Film: DR TV, “Mor, han er dansker” sæson 1, episode 2: https://www.dr.dk/drtv/se/mor-han-er-dansker_147016 - Koranen: <ul style="list-style-type: none"> - Sura 53, vers 1-12
-----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Sura 2, vers 255 - Hadith: Troens hovedpunkter - Læreroplæg om islams formative periode - Film: "Mecca Diaries", <i>Vice.com</i>, http://www.vice.com/video/mecca-diaries - Videnskab.dk , 02 oktober 2014: Unge med indvandrerbaggrund er splittede mellem to liv - Natasjas "I Danmark er jeg født" (kultur møder) https://www.youtube.com/watch?v=U5SvdDRr-Ts&feature=youtu.be (2007) <p>Eleverne lavede et selvstændig research på overgangsritualer i forskellige religioner, de kunne bl.a. bruge denne artikel https://www.religion.dk/overgangsritualer#2-subheading. Arbejdet endte ud i at alle grupper fremlagde et ritual efter Podemans ritualmodel og fremførte det som teater for klassen.</p>
Omfang	ca. 16 % (12 lektioner)
Særlige fokuspunkter	<p>Kursisten skal opnå indsigt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den muslimske tro. - Islams formative periode - Muhammeds liv og betydning for islam. - De fem søjler. - islam som minoritetsreligion i Danmark, herunder kultur møde og identitet <p>Kunne anvende religionsfaglige begreber som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indefra/udefra, Podemans ritual-mytemodel, Allah, Muhammed, de 5 søjler, trosbekendelse, bøn, almisse, faste og valfart, koran, hadith, sunna, - <p>Kunne bruge kultur- og identitetsbegreber ift. identitetsdannelse, når man har en etnisk minoritetsbaggrund og lever i det senmoderne samfund, herunder begreberne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minoritet og majoritet - den rene identitet, bindestreksidentitet og kreolsk identitet

	<p>-</p> <p>Vurdere om et givet materiale anskuer islam indefra, dvs. fra en deltager-synsvinkel eller udefra, dvs. fra en ekstern, religionskritisk vinkel.</p> <p>Kunne redegøre for centrale religiøse fænomener i islam. Herunder hellige steder, bøn, koranens lovstof og hadith.</p> <p>Kunne gennemføre en tekstlæsning med a) analyse, dvs. karakteristik b) fortolkning</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Tekstlæsning, træne redegørelse og brug af faglige begreber til analyse. Læsning og analyse af hellige skrifter.</p>

Titel 5	Klimakrise- flerfagligt forløb
Indhold	<p><u>Religion</u> Kernestof</p> <p>Biblen kap 1-3 Skabelsen og syndefald</p> <p>Dorthe Motzfeldt: Religion og etik, natursyn (holistisk og instrumentelt) https://religionoetik.systime.dk/?id=p152&L=0</p> <p>Begrebsnøglen til religion - teori og metode. Afsnit om Gudsopfattelse https://begrebsnoeglen til religion.systime.dk/?id=p137</p> <p>Michael Rothstein om at læse myter (myter som studiet af et samfunds normer) https://religion.systime.dk/?id=c1187</p> <p>Carsten Lykke -Kjeldsen (m.fl.) Begrebsnøglen til religion <u>Gudsopfattelser Begrebsnøglen til religion – teori og metode</u></p> <p>Lene Madsen m.f.: Grundbogen til religion C. Systime (2012) Myteteori. ☰ Myteteori (fra Grundbogen til religion C)</p> <p>Kathrine Haaning (m.fl.)Religionsportalen, Mytologi: Systime <u>Mytologi Religionsportalen</u></p>

Poul Storgaard Mikkelsen: Klimaetik og religion:(2020) Univers. Islam og Hinduismes syn på religion og klima: S. 131-141.

<https://classroom.google.com/u/0/w/NDQ0NDI1NDY1OTI3/t/all>

(nogle elever har arbejdet med Islam og andre med hinduisme)

bogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=294 (Hvad tror kristne på);

<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=255> (ritualer)

Begrebsnøglen til religion - teori og metode:

<https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=p148&L=0>

Værktøjskasse:

 Værktøjskasse til at analysere religiøse kilder (a)

Mette skov Hansen:” Hvad ved vi om Jesus?” (uddrag) 24. dec. 2017, Kristeligt Dagblad

“Martin fandt friheden i fængslet” fra Jesusnet.dk

kristian Leth: Jagten på den kristne kulturarv 3:3 DR.dk [SE HER](#) (link fører til 1:3)

Supplerende stof

Religionsnørd, Kristendom basis 1 (11. min)

https://www.youtube.com/watch?v=Ii_tst8FgIE

Klimaregion med fokus på Greta Thunberg: **Kun for c-klassen:**

Greta Thunberg: How dare you speach:

<https://youtu.be/Elv-c3ZTkYg> + “Er Greta Thunberg en klimaprofet?”

Religion.dk 20.feb. (2020)

<https://www.religion.dk/er-greta-thunberg-en-klimaprofet>

Fællesfaglig øvelse:

2 moduler hvor eleverne arbejdede med at besvare den fællesfaglige problemformulering for forløbet: *Hvilke årsager er der til de klimaproblemer vi ser i dag og hvordan kan vi løse dem?*

med inddragelse af artiklen: dr.dk, 28. marts 2022: Slut for i år: I dag har vi danskere brugt vores del af klodens ressourcer

Feltarbejde

Besøg af KFS. Kristne studerende der læste skabelsesberetningen og

salme 8 fra salmernes bog med os og talte om deres eget syn på klima og kristendom. Noter fra besøg af Alma (og Rebecca) fra KFS

Samfundsfag:

Kernestof:

Bülow, Morten Winther m.fl. (2022): SamfNU C, Systime, Aarhus C

- 7.1 Økonomisk sammenhæng og økonomiske mål (<https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=147>) (3 sider)
- 7.1.1 Økonomiske mål og målkonflikter (<https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=148>) (5 sider)
- 7.2.1 Makroøkonomisk politik (<https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=180>) (1 side)
- 7.2 Økonomisk politik - kan vi styre økonomien? <https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=179>
- 7.2.2 Finanspolitik (<https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=181&L=0>) (3 sider)
- 7.2.3 Pengepolitik (<https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=285&L=0>) (2 sider)
- 7.3.1 Strukturpolitik <https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=183&L=0> (1 side)
- 7.3.2 Arbejdsmarkedet (kun første afsnit) (1 side) <https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=184&L=0> (1 side)

Bülow, Morten Winther, Samfnu B, Systime 2022 ibog.

- 9.6.3 Hvordan får vi omstillet vores økonomiske vores økonomiske adfærd, så den bliver mere bæredygtig <https://samfnub.systime.dk/?id=352>

Supplerende materiale:

Kirk, tøger m.fl.; *Hvad vil partierne med klimaet? Her er overblikket?*, Dr.dk 14.5.2019 (6 sider)

Vi når først Danmarks klimamål om 100 år, hvis vi fortsætter i dette tempo, Information, 15/3 2019

Nielsen, Jørgen Steen: buldrende økonomisk vækst varsler overophedning af klimaet, Information 15. marts 2021(2 ns)

Rasmussen, Mads Claus, *Overblik: Her er de vigtigste punkter i regeringens store klima- og energipakke*, Information 20. april 2022 (2 sider)

Sæhl, Marie *Her er det vigtigste, du skal vide om regeringens nye CO2-skat*, Dr.dk 20.4.2022

Statistikker

Produktion og BNP: 1 (0,5 side)

Forsyningsbalance, bruttonationalprodukt (BNP), økonomisk vækst fra statistikbanken. DST.dk 17-3-2022

Fuldtidsledige (netto) i procent af arbejdsstyrken, Økonomisk vækst fra statistikbanken. DST.dk 17-3-2022

Inflation i forhold til året før. Økonomisk vækst fra statistikbanken. DST.dk 17-3-2022

Den samlede udenrigshandel, *Import og eksport*, Statistikbanken, Danmarks Statistik 2022.

Den offentlige saldo i Danmark, Danmarks Statistik 2022- de nyeste tal slutter 2020 (1 side)

Udvikling i BNP og drivhusgasser fra danske økonomiske aktiviteter. Fra Statistikbanken. <https://www.statistikbanken.dk/DRIVHUS>

Klip:

Antal sider i alt: Ca. 45

Historie:

Kernestof:

Tekst om det traditionelle og det moderne samfund

Groth, Helle, *Energipolitik*, Systime 2022 ibog.

Kapitel 2.2 Oliekrisen i 1973: behov for energipolitik.

-Slaget om atomkraft. (1 ns)

“Industrialisering og urbanisering” i Ebbe Kühle *Danmarks historie i et globalt perspektiv* s. 145-150 og s. 211-214

“Den teknologiske baggrund” og “Arbejderne organiserer sig” og “Den industrielle revolutions globale perspektiver” fra *Industrialiseringen* Systime, i-bog

“De første elværker” fra
<http://www.oelgodbryghus.dk/historien-om-elektricitetsvaerket/>
(1 side)

Lærernote om årsagsforklaringer

Danskernes akademi dokumentar om velfærdsstatens historie:
<https://www.youtube.com/watch?v=s32s0n1ybX0> (del 1 og 2 - de første 20 min.)

Søren Hein Rasmussen, Peter Yding Brunbech, “Højkonjunktoren 1958-1973” på Danmarkshistorien.dk, 2009

“Oliekriserne og deres betydning for dansk økonomi 1973-1981” på
<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/oliekriserne-og-deres-betydning-for-dansk-oekonomi-1973-1991/>

“Miljøpolitik til lands, til vands og i luften” (2012) fra
[https://danmarkshistorien.lex.dk/Milj%C3%B8politik til lands, til vands og i luften](https://danmarkshistorien.lex.dk/Milj%C3%B8politik%20til%20lands,%20til%20vands%20og%20i%20luften)

Kilder:

- “Fra Burmeister og Wains Jernstøberi” P.S Krøyer 1885.
- H.C. Andersen: Jernbanen, 1842, En Digters Bazar
- Johannes v. Jensen, Maskinerne, (1900-01) (uddrag fra: Tekstarbejde på tværs) Fra værket den Gotiske Renæssance (1900)
- Bønder i Hovedstaden. Erik Henningsen. 1887
- Louis Pio “Maalet er fuldt!” 1872
- Louis Pio “Fabrikarbejderne” 1871
- Tabel over befolkningstallet i Danmark i perioden 1801-1911.
- Foto fra københavnsk baggård cirka 1900
- Graf over CO2-udledning:
<https://ourworldindata.org/grapher/annual-co-emissions-by-region>
- “Vi tjener mere (1958)” fra *Billed Bladet* 1958
- *Socialdemokratiets valgplakater 1946. 1950 og 1960:*
<https://www.kvinfo.dk/kilde.php?kilde=620>

- "Lugten af kinesere" og "Et første indtryk af kineserne" fra *Introduktion til vor Tidsalder* Johannes V. Jensen 1915

Supplerende stof:

Film om dampmaskinen:

<https://www.youtube.com/watch?v=SMe83R--6VE>

Udklip med damptog

<https://www.youtube.com/watch?v=6mcDsY0TwcA&t=24s>

Historien om Danmark afsnit 8 "Grundloven, folket og magten"
minuttal 00.32 - slut

Klip fra tv-avisen fra bilfri søndag 1973:

<https://www.youtube.com/watch?v=NF64xletTy4>

P3 Essensen "Hvorfor har vi ikke atomkraft i Danmark?":

<https://www.youtube.com/watch?v=NuVcoRG0vZ0>

Klip om globalisering:

<https://www.youtube.com/watch?v=yMEAKbNle0Y&feature=youtu.be>

Cheminova, Danmarkshistorien.dk

Nielsen, Leif Hansen: Giftulykken i Simmersted, Sønderjyske
årbøger 2016

Tidslinje over Grindsted-forureningen, fra:

<http://grindstedforurening.dk/>

Filtenborg, Emil og Weichardt, Stefan, '33 år efter Tjernobyl
strømmer hviderussiske børn fortsat på hospitalet' Information, 18. juli
2019

Tidsmaskinen, om supermarkeder, Cheminova og idoldyrkelse. DR2,
2017

	TVAvisen, (Om Grindstedværket) , 19 april 2018.
Omfang	Religion: ca. 17 % (14 lektioner) Ca. 27 lektioner (af 50 min)
Særlige fokuspunkter	<p>Religion: Teori og metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● at blive introduceret til religionsfaget med fænomenologisk og sociologisk tilgang ● at aktivere en forforståelse for kristendom - fokus på skabelsen, syndefald og unge kristne i dag. ● at kende til to tilgange til religion: indefra- og udefra-synsvinkel ● Kende til kristendommens historiske opståen ● Myteteori ● Gudsopfattelser ● Elite/mainstream, engagement <p>Menneskesyn, gudssyn, natursyn, etik, frelse i kristendommen</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Natursyn: Holistisk og instrumentelt natursyn ● Gudsbegreb: Monoteisme og polyteisme; teisme og panteisme ● at kende til de kristne grundforestillinger ● Jesus som mytisk figur og som historisk person. ● at kunne analysere et ritual med udgangspunkt i Podemann-Sørensens ritual-myte-model ● Sammenligning med Inuitreligionens myte om havets moder og islam eller hinduismens natursyn <p>Samfundsfag: Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Makroøkonomi (de økonomiske mål, målkonflikter, konjunkturbegrebet og de økonomiske kredsløb) ● Finans- penge- og strukturpolitik og kan diskutere hvilke økonomiske politikker, der kan anvendes under forskellige konjunkturer ● Ideologiske forskelle i økonomisk politik ● Bæredygtig økonomi <p>Fokus for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Grundlæggende forståelse af de økonomiske mål og økonomiske konjunkturer ● Økonomiske styring ● Målkonflikten mellem vækst og bæredygtighed ● Undersøge af forskellige politiske løsninger og deres økonomiske konsekvenser

	<p>Historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Industrialiseringen ophav og herunder dampmaskinens betydning for den Dansk og verdenshistorisk udvikling - Årsagsforklaringer til industrialiseringen - Urbanisering og den nye arbejderklasse - Arbejderklassens betydning for den politiske og sociale udvikling i Danmark. (Velfærdsstaten) - Socialismen og socialdemokraternes opståen som en konsekvens af den teknologiske udvikling. - Ændring i vækstparadigmet fra 1950-60'erne til den begyndende miljø- og klimapolitiske bevågenhed i 1970-80'erne, med Ulrich Becks Risikosamfund som teoretisk ramme.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/skriftligt arbejde besøg af unge kristne fra KFS fællesfaglig synopsisøvelse</p>

<p>Titel 6</p>	<p>Køn og sex</p>
-----------------------	--------------------------

Indhold

Religion:

Kernestof:

Grundbogsmateriale:

Lene Madsen m.f.: Grundbogen til religion C. Systime i bog 2022

- Fakta om kristendom
<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=285>
- Kristendommens historiske udvikling
<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=289>
- Den mytiske Jesus
<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=288>
- Kristendommens hovedretninger”
<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=287>
- Religionsnorden. (2017, June 9). *Kristendom basis1*. YouTube.
https://www.youtube.com/watch?v=Ii_tst8FglE&t=468s (2 ns)

Andet kernestof:

- ❖ Religion: Myter, ritualer og identitet. (2012). Kultur Og Samfund. <https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=271> (ca. 2 sider)
- ❖ Systime. (2021). *Identitetsdannelse og religion - Anthony Giddens*. Begrebsnøglen til religion – teori og metode. <https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/index.php?id=126#c245> (1 ns)
- ❖ Systime. (2021). *Sekularisering*. Begrebsnøglen til religion – teori og metode. <https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/index.php?id=162#c499> (1 ns)
- ❖ Systime. (2021g). *Ritualteori – funktionalistisk - Overgangsritualer*. Begrebsnøglen til religion – teori og metode. <https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/index.php?id=160#c479> (1 ns)
- ❖ Begrebsnøglen til religion – teori og metode. <https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=141> Jan Hjärpe (modernisme- traditionalisme, læsning af religiøse tekster; engagement)
- ❖ Pedersen, B.J., Madsen, L., Motzfeldt, D., Nielsen, A., Ryhave, S.R.&T. 2022. 3. Kristendom.Kristen Etik. *Grundbogen til Religion C* Systime. <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=292>.
- ❖ *Sådan forholder religionerne sig til abort*. (2022, June 24). Religion.dk. <https://www.religion.dk/saadan-forholder-religionerne-sig-til-abort>
- ❖ Motzfeldt, D.T. 2022. 3. Etik i kristendom. Interview med Mikkel.

Religion og etik Systime. <https://religionoetik.systime.dk/?id=168>.

Kilder

- Skabelsesmyterne: 1. Mosebog Kapitel 2, vers 1-25 (2 sider)
- Syndefaldsmyten: Mosebog kap. 3. 1-24 (2 sider)
- Bjergprædiken: Mattæus kap. 5 -7 (2,5 sider)
 - De ti bud: Mosebog, kap. 19 og 20 (3 sider)
- Den Barmhjertige samaritaner: Lukasevangeliet kap. 5 (0,5 sider)
- Jesus i NT- Bibelsteder fra Escaperoom: Markusevangeliet Kap 1, v. 1-13 (jesu dåb); Matthæusevangeliet Kap 4, v. 1-11 (Satan fristen Jesus); Lukasevangeliet Kap 5 v. 12-26 (Jes udfører mirakler); Matthæusevangeliet Kap 7, v. 12 (etik, gyldne regel); Markusevangeliet Kap 15, v. 1- 15 +v. 21-28 (dom og korsfæstelse); Markusevangeliet Kap 16, v. 14-20 (missionsbefalingen); Paulus' brev til Romerne kap 5. 12-21 (Jesus som modsvar til Adam)

Videomateriale:

- DR 3. (2016). Homohelbredelsen. Dr.Dk. (ca.20 sider)
https://www.dr.dk/drtv/program/homohelbredelsen_64979
- DRTV. (2021). DRTV - Explainer: Hvorfor er abort truet i USA?
https://www.dr.dk/drtv/se/explainer_hvorfor-er-abort-truet-i-usa_250362 (2 ns)
- DRTV. (n.d.-b). DRTV - Udvalgt fra 21 SØNDAG: Kvindelige præster diskrimineres.
https://www.dr.dk/drtv/se/udvalgt-fra-21-soendag_kvindelige-praester-diskrimeres_333252 (4 ns)

Samfundsfag:

Kernestof

Kernestof

Samf C, systime Identitet i det senmoderne samfund (afsnit 2.4 adskillelse af tid og rum, udlejring af sociale relation, øget refleksivitet) (3 nms), nogle elever nåede også [Ziehe om formbarhed og frisættelse](#)
Bûlow, Helle Hauge m.fl., SamfNU B, Systime, 9-12 (3 s) -
Anna Storr-Hansen, Kia Ditlevsen, Tine Studstrup: 2017, Columbus, s. 62-63, 113-123
Grundforløb i samfundsfag - systime 2022
-Ideologiernes syn på frihed og lige muligheder.
Køn og ligestilling, 2017, forlaget columbus 62-63 eller
<https://grundforloebisamfundsfag.systime.dk/?id=134>
Marie Berg Carlsen: Populisme og identitetspolitik, forlaget Columbus

<https://docs.google.com/document/d/1ZGbDLftBWVgpLYq7uMNDLh0UljNmOyydE1UgLO37i1c/edit?usp=sharing>

Supplerende stof

søjlediagram over unge og stress fordelt på køn

Andel der føler sig stressede ifht. brug af sociale medier: [Institut for folkesundhedsvidenskab](#), 30. jan 2020

Debat mellem kønsforsker og biologi, Deadline, 10-06-2009 (1)

www.dr.dk/nyheder 08. MAR. 2017: Feminist og forfatter: Vi opdrager ikke piger og drenge ens (2)

BBC eksperiment <https://youtu.be/nWu44AqF0iI>

Statistik: Mænd og Kvinder fordelt efter fag, Dr.dk 2016

Middellevetid for 0-årige, fordelt på mænd og kvinder, 1970-2020. Danmarks statistik.

Dst, 2019: Diagram over mænd og kvinders andel af barslen

<https://www.dst.dk/da/Statistik/bagtal/2019/2019-01-25-barsel-til-faedre>

The race of life. Fra Youtube

https://www.youtube.com/watch?v=FBOx8FmOT_0

Selvfundne statistikker om køn - fundet af eleverne til empirisk undersøgelse om der er ligestilling i Danmark.

tv2 17. aug. 2022,; Forslag om kønsskifte bliver kaldt vanvid og får opbakning

<https://pov.international/> 21.08.2022 Lær noget nyt om transkønnede børn og juridisk kønsskifte – eller bland dig udenom

Historie:

Kernestof

- Danmarkshistorien.dk: Kvindesagsorganisationerne og valgretsspørgsmålet, uddrag (3 ns.)

- Danmarkshistorien.dk: Sædelighedsfejden 1883-1887, uddrag. (5 ns.)

- Danmarkshistorien.dk: Rødstrømperne og den nye kvindebevægelse 1970-1985 (3 ns.)

- Danmarkshistorien.dk: Service- og velfærdssamfundets fremvækst 1960-1980, uddrag. (2 ns.)

- Danmarkshistorien.dk: Kvinde, kend din krop 1975- (1 ns)

- Danmarkshistorien.dk: Femø Kvindelejr 1971- (1 ns)

- Danmarkshistorien.dk: Barselslovgivningens udvikling i Danmark fra 1901- (1.5 ns)

Kilder

- Tale af Johanne Meyer ved Nordisk Kvindesagsmøde: 'Kvindens politiske valgret og valgbarhed', 1888. (4 ns.)

- Satiretegning af Georg Brandes, Bjørnstjerne Bjørnson og Elisabeth Grundtvig; Ravnene, 1887. (0.5 ns)

- Kvinde på cykel, foto fra 1895 (0.5 ns)

- Gallup, 1969: meningsmåling om fri abort. (1.5 ns.)

- Danmarks statistik: antal aborter i Danmark fra 1940-2012 (1 ns)

- Kristeligt Dagblad: "Jeg var 13 år, da jeg mødte et uopnåeligt Kroppsideal på Instagram. Nu var jeg forkert og tyk", 2020. (1 ns)

- Billeder fra kussomaten:

<http://www.kussomat.dk/kkdkpix.html#http://www.kussomat.dk/kkdkpix.html>

- Div. forsider til "Kvinde kend din krop" gennem tiderne (3 ns.)

- Ligelønsloven, 1976 (1.5 ns)

- FOA: "Lønforskelle mellem mænd og kvinder findes stadig", 2021. (1 ns.)

- Sang fra Femø-kvindelejr: "Du må få min kasserolle for jeg går". (1 ns.)

- Div. opslag fra Instagram-kontoen 'twerkqueenlouise'. (3 ns)

- Uddrag af samtykkeloven, 2021 (1.5 ns.)

- Danmarks statistisk: Antal opstillede kvinder til folketingsvalg, 1918-2019 (0.5 ns)

- Carl Ploug i Landstinget om kommunal valgret til kvinder, 1888 (2 ns)

- Plakat fra KAD's ligelønskampagne i 1973 (0,5)

Supplerende materiale

- Omvisning på Nationalmuseet om kvindekamp

- ret-raad.dk: "Her er de nye regler om øremærket barsel til mænd", 2022. (1.5 ns)

Faktalink:

- Ungdomsoprøret 1968, uddrag. (1.5 ns.)

- DR: Webfeature. "Første år med samtykkeloven":

<https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/samtykkeloven>, 2022. (5 ns.)

Video og filmklip

- DR: Den sorte skole: Kvinders valgret:

<https://www.youtube.com/watch?v=hgHifJrfXik>

- DR: Historien om Danmark. Det svære demokrati, uddrag. (1 ns.)

- DR: Signe Molde på udebane. Danske abortmodstandere (3 ns.)

- Danmarkpåfilm.dk: "Rødstrømper - en kavalkade af kvindefilm" (3 ns)

	<p>- DR: Deadline interview med fjerdebølgefeministerne Emma Holten og Nikita Klæstrup, 2016. (2.5 ns.)</p> <p>- DR dokumentar. Skam dig, Emma. 2016. (4 ns.)</p>
Omfang	<p>Samfundsfag: ca. 27 lektioner á 50 minutter</p> <p>Historie: Ca. 24 lektioner á 50 minutter.</p>
Særlige fokuspunkter	<p><u>Religion</u></p> <p>Jesus som historisk person</p> <p>Jesus som Kristus i evangelierne (NT)</p> <p>Pagtstanken: Den nye og gamle pagt.</p> <p>Myteteori (kaos-kosmos-myte som paradigmatiske sandhed)</p> <p>Skabelsen af Adam og Eva og syndefaldet (syndsbegrebet, klassifikationsanalyse af kvindeligt/mandligt)</p> <p>Ritualteori: overgangsritual+ Podemann Sørensens ritual- mytemodel</p> <p>Kristen etik: Den gyldne regel og det dobbelte kærlighedsbud, Næstekærlighed.</p> <p>De ti bud (GT) Bjergprædiken og den Barmhjertige samaritaner (NT)</p> <p>Abort som etisk problemstilling</p> <p>Kvindelige præster (skriftsyn - modernisme/traditionalisme)</p> <p>Sekularisering (stærke og halvstærke sekulariseringsteorier), affortryllelse.</p> <p>Senmoderne religiøsitet (Giddens)</p> <p>Samfundsfag:</p> <p><i>Er der forskel på køn og er det et problem?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrale kendetegn ved det senmoderne samfund - Anthony Giddens begreber om det senmoderne samfund - Sammenhængen mellem køn og det senmoderne samfund. - Begreber om socialisering og hvordan vi skaber vores identitet - Biologisk determinisme vs. socialkonstruktivisme - Ideologiernes syn på køn - identitetspolitik (højre og venstre) <p><u>Fra læreplanen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - identitetsdannelse og socialisering - de klassiske ideologier - politiske skillelinjer: værdi og fordelingspolitik - ligestilling mellem kønnene - kvantitativ og kvalitativ metode. <p>Historie:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Feminismens historie i Danmark fra 1849 til i dag: Særligt fokus på første, anden og fjerde bølge-feminismen - Grundloven 1849: De 5 F'er, herunder særligt kvinders manglende stemmeret - Årsagsforklaringer bag kvinders stemmeret 1915, Rødstrømpebevægelsens opståen i 70'erne og fjerdebølgefeminismens opståen - Feminismens mærkesager gennem tiden. - Fokus på lovændringer, herunder stemmeret, fri abort, ligeløn, barsel og samtykke og deres konsekvenser - Feminismens aktivisme, herunder demonstrationer, flyers, Femø-lejr, bogudgivelser mv. - Diskussioner af feminismens betydning og omfang i dag
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde/ekskursion

Retur til forside

Titel 7	Tyskland (flerfagligt)
Indhold	<p>Religion:</p> <p>Fra <i>Bibelen</i>, Det Danske Bibelselskab 2003 (3 sider)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 3. Mosebog 19: 1-14 (Regler omkring ofringer) ➤ 5 Mos 14,2 +, 2 Mos 19,5 (menneskesyn) (0,5 side) ➤ 1. mosebog kapitel 9 vers 1 - 17 Guds pagt med Noa (1ns) ➤ 1.mosebog 17 (Pagten med Abraham) (1 ns) ➤ 2.mos 19 (Pagten med Moses) (2 ns) <p>Introduktion til jødedom</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Ahle, (.A., Nibuhr, L., Hvithamar, A., Jensen, T. 2022. Jødedom. <i>Horisont C - grundbog i religion</i> Systeme. https://horisontc.systime.dk/?id=165. (7ns) ❖ Systime. (2021b). <i>Menneskesyn, om Pagten</i>. Grundbogen til Religion C. https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=204 (1 side)

- ❖ “Ritual”. Fra Lene Madsen m. fl., *Grundbogen til Religion C*, Systime iBog. <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p255&L=0> - om Jan Podemann Sørensens ritual-myte-model (1 ns)
- ❖ Systime. (2021a). *Jødedom - Jødedommens stiftere og hellige tekster*. Religionsportalen. <https://religion.systime.dk/index.php?id=482#c899> (5 sider)
- ❖ *5 Skarpe om Jødedommen*. (2020, November 24). DR. <https://www.dr.dk/studie/religion/programmer-om-joededom#!/> (18 min)

Jødisk identitet

- ❖ Esther er du jøde? (podcast om det at være jøde i Danmark i dag) <https://www.dr.dk/lyd/p3/tvaers/tvaers-podcast-2021-09-19> (10ns)
- ❖ Film: Winger, A., & Karolinski, A. (2020). *Unorthodox - Del 1*. Netflix.Com. <https://www.netflix.com/watch/81064606?trackId=13752289&tctx=0%2C1%2Ca5d73ad3021b1239a32a8b7135de7bd41165e731%3A58e76cc9b87536638f911d8432dd82e092d4f7ad%2Ca5d73ad3021b1239a32a8b7135de7bd41165e731%3A58e76cc9b87536638f911d8432dd82e092d4f7ad%2Cunknown%2C> (50 min) (30 ns)
- ❖ Jewish Museum in Berlin. (2021, February 23). *VIER FRAGEN von Yael Reuveny | #1 | Wer bist du?* YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=4A7OH3UY2Fs+%E2%80%8B%E2%80%8B&feature=youtu.be> (5 ns)
- ❖ Essensen, P. 3. (2020, September 21). Derfor er omskæring så vigtigt for jøder og muslimer [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=agvhFDapzyg&feature=youtu.be> (3 ns)
- ❖ *Hovedretninger inden for jødedommen*. (2022, June 24). Religion.dk. <https://www.religion.dk/viden/hovedretninger-inden-j%C3%B8dedommen>

Senmoderne religion:

- ❖ *Grundbogen til Religion C* - Systime online “Religion i senmoderne samfund” - <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=280>
- ❖ *Grundbogen til Religion C* - Systime online “Fakta om religion i det senmoderne samfund” - <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=280>
- ❖ Sytime. (2021). *Kategorisering af religiøse udøvere - Jan Hjarpe*. Begrebsnøglen til religion – teori og metode. <https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/index.php?id=141#c324> (1 ns)

- ❖ DRTV. (n.d.-b). *DRTV - Jøde!*
https://www.dr.dk/drtv/se/joede_59650

Anti-semitisme:

- ❖ Martin Luther om jøder: Antisemitisme i Danmark i et historisk perspektiv. Dansk Jødisk Museum. (1ns)
- ❖ Hvad er antisemitisme? www.folkedrab.dk, Dansk institut for internationale studier (4 ns)
- ❖ Kalkmalerier (4 sider):
 - Sankt Marie Kirke i Helsingør, 1490'erne. Billedet er gengivet fra: Dansk Jødisk Kunst, Rhodos, s. 150.
 - Birkerød Kirke, 1325-1350. Billedet er gengivet fra: Dansk Jødisk Kunst, Rhodos, s. 148
 - Maleri fra Holy Trinity kirken i London nær Norwich, England, fra 1400-tallet. Billedet er hentet fra Wikipedia.
 - Illustration i Hartmann Schedel's "Weltchronik" fra 1493, Tyskland. Billedet er hentet fra Wikipedia.
- ❖ The Danish Center for Holocaust and Genocide Studies. (Hvordan og hvornår opstår antisemitisme) (Antisemitismens begyndelse i Tyskland) (Nazisterne og antisemitisme) (n.d.).
<http://www.holocaust-uddannelse.dk/baggrund/antisemitisme.asp> (7 ns)
- ❖ *Martin Luthers syn på jøderne.* (n.d.).
<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/martin-luthers-syn-paa-joederne>

Feltarbejde på studietur i Berlin.

- Denkmal für die ermordeten Juden Europas /**Holocaust**-Mahnmal
- Sachsenhausen.
- Det jødiske museum i Berlin

Samfundsfag:

Kernestof:

Bülow, Morten Winther m.fl. (2022): SamfNU C, Systime, Aarhus C

- 7.1.1 Økonomiske mål og målkonflikter
(<https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=148>) (5 sider)
- Sammenligning mellem de forskellige velfærdsmodeller (3,5 sider)

Blinkenberg, Kåre. Samfundsfag til HF, (2020), Systime

- 27.3 Den selektive model (Uddrag 3 sider)

Brøndum, Peter & Hansen, Thor-Banke (2017) Luk Samfundet op, 3. udgave, Forlaget Colombus

- Side 125, 177 - 181, 192 - 198, 202 - 205

Scheuer, Poul, Reformerne der ændrede Tyskland (2016), Gyldendal

- s. 4-6

Sekundært materiale:

- *Tyskland præsenterer "massiv" redningspakke som følge af energikrise, 4. sep. 2022, Tv2.dk*
Milliarder i hjælp på vej til danskerne - se hovedpunkterne her, 23 september 2022, DR.DK
Europas største motor hoster: En tredjedel af Tysklands virksomheder frygter konkurs, 30 september 2022, DR.DK
Sekyere, Jonas Thomsen: Jeg skylder den unikke velfærdsstat alt, 2 juli 2011, Politiken
- *Figur: Fordelingen af energi i Tyskland, kilde: clean energy wire*
- [Forskellige figurer om de økonomiske mål](#) i Danmark (eget uddrag)
- [Forskellige figurer om de økonomiske mål i Tyskland](#) (eget uddrag)
- Statistik: Væksten i BNP per indbygger i euro (1995 PPP), Det tyske Rige, Vesttyskland, Østtyskland og det forenede Tyskland 1900-2010, fra: Nedergaard, Peter: Tyskland - Politik, økonomi og samfund, (2020), Systime 7.1 Tysk økonomi i tal.
- Tysk arbejdsløshedsstatistik 1999-2021
- Demokrati fordi, Definition af demokrati (Demokrati som styreform og som livsform)
- Horisont, Jobmiraklets høje pris, DR1, sendt: 11. september 2017

Eleverne gennemførte en survey i Berlin om inflationens konsekvenser for befolkningen - og holdninger til hvem og hvad der kunne løse inflationsproblemet. Efterfølgende analyse af tal og forslag.

Berlin-survey om tyskernes syn på stat og familie ([link](#))

De lavede samme survey i København også ([link](#))

Derudover har vi talt valg, partier, folketingsvalg og deltaget i paneldebat på skolen.

Historie

Kernestof

- Nedergaard, Peter: Tyskland - Politik, økonomi og samfund, (2020),

Systime. Kapitel 1.5 Tysk nationalisme (3 ns)

- Husted, Martin A.: Globalisering 1850-1914: Da verden blev mindre, iBog, Systime, 2022. (Uddrag 4 ns.)

- Bryld, Carl-Johan, Verden efter 1914 Grundtekst om 1. verdenskrig (4 ns)

Historieportalen:

-Weimarrepublikkens første svære år (3 sider)

-Faderopgøret (3 sider)

-Nazisme og holocaust kapitel 1 Adolf Hitler og Nazistpartiet (1 side)

-Nazisme og holocaust kapitel 1 Hitler bliver rigskansler (1 side)

- Bryld, Carl-Johan, Verden efter 1914 , Weimarrepublikkens svaghed (2 sider)

Overblik, s. 158-161

- Von Barner, Kai Otto, Den kolde krig (2021) Systime

- Kommunisten skaber den sovjetiske stat (1 side)

-Socialliberalisme og den klassiske liberalismes genkomst (1 side)

-Liberalismen (1 side)

-Den reelt eksisterende socialisme (1 side)

- Faktalink: Afslutningen på den kolde krig (1.5 ns)

Kilder

- Versaillestraktaten ,1919 Uddrag, (4 sider)

- De 25 punkter , N.S.D.A.P's partiprogram 1921

Billeder der illustrerer:

-Hyperinflationen 1923

-Børskraket i 1929

-Dolkestødslegenden

-Kommunistisk plakat fra 1919, fra Rosalux.de

- Wannseekonferencen januar 1942, Eichmanns protokol Citeret fra

"Vejen til Auschwitz", Lammers, Karl Christian, Gyldendal Uddannelse,

2000 (2 sider)

- SS.mands beretning fra udryddelseslejren Belzec -
"Gerstein-rapporten Citeret fra "Vejen til Auschwitz", Lammers,
Karl

Christian, Gyldendal Uddannelse, 2000, s. 87. (2 sider)

- Uddrag: Befolkningens reaktioner på Nürnberg-lovene Karl
Christian Lammers, Vejen til Auschwitz, Gyldendal: 2000, s. 59-62
(2 sider)

- En tysk skolepiges syn på jøderne, Historieportalen (1 side)

- Potsdamaftalen August 1945, SV.Aa. Bay, Sovjetunionen og
vestmagterne
1945-1955, 1971 s. 49-53

- Churchill's tale i Fulton, USA 1946, SV.Aa. Bay, Sovjetunionen og
vestmagterne 1945-1955, 1971 s. 49-53 (2 sider)

- 'Jeg kunne altid mærke, at Stasi var efter mig' Information 5.
november
2014 (4 sider)

- Historiebrug og den kolde krig:

- dr.dk: Mette Frederiksen kritiserer Lars Løkke for at kalde
Enhedslisten kommunister (2019)

<https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/mette-frederiksen-langer-ud-efter-statsministeren-loeft-lige-niveauet>

- Tv2.dk: Del af Berlinmuren på rundtur i Washington med besked
til Trump (2019):

<https://nyheder.tv2.dk/udland/2019-11-09-del-af-berlinmuren-pa-a-rundtur-i-washington-med-besked-til-trump>

- Berlingske.dk: Tysk TV udråber Danmark til stikkerstat (2010):

<https://www.berlingske.dk/internationalt/tysk-tv-udraaber-danmark-til-stikkerstat>

- Faktalink: Putins war on Ukraine explained:

<https://faktalink.dk/titelliste/den-kolde-krig>

Supplerende materiale

- Diverse historiske kort over Tyskland og Europa(5 sider)

- Diverse Antijødisk propaganda (3 sider)
 - Diverse Nazistisk propaganda (4 sider)
 - Karakterark til rollespil om Versailles-traktaten (8 ns.)
 - Tv2.dk: så svært var det at flygte over Berlinmuren:
<https://www.thinglink.com/scene/579663397625266178?buttonSource=viewLimits>
- Video og filmklip**
- Uddrag af dokumentar om krakket på Wall Street: *Hitlers brutale inderkreds, episode 3.* (1 ns.)
 - Uddrag af dokumentar om Krystalnatten: *Hitlers brutale inderkreds, episode 4* (1 ns.)
 - Vilde flugtforsøg over Berlinmuren, dr.dk (4 sider)
 - HBO: Band of Brothers: Why we fight, uddrag (2 ns.)
 - DDR's nationalsang: Auferstanden aus Ruinen, Youtube. com (1 side)
 - dr.dk: Hovsa! Misforståelse satte gang i Berlin-murens fald (1 ns):
<https://www.dr.dk/nyheder/udland/hovsa-misforstaaelse-satte-gang-i-berlinmurens-fald#!/https://www.dr.dk/nyheder/udland/hovsa-misforstaaelse-satte-gang-i-berlinmurens-fald#!/>
 - dr.dk: Jens Nauntoftes reportage fra Berlin-murens fald (0.5 ns.):
<https://www.dr.dk/om-dr/alletidersdr/berlinmurens-fald-saadan-daekekede-dr-de-afgoerende-dage#!/>
 - Historiens afslutning? Jeltsin og Clinton fulde til pressemøde (1 ns): <https://www.youtube.com/watch?v=qkZeU4U9EyQ>

Studietur til Berlin

	Besøg i koncentrationslejren Sachsenhausen, STASI-fængslet Hohenschönhausen, Berlin-muren, Rigsdagen, Mindesmærke for Holocausts ofre mm.
Omfang	Samfundsfag: Ca 30 lektioner á 50 min. Historie: Ca. 24 lektioner á 50 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Religion: Kursisterne skal opnå indsigt i</p> <ul style="list-style-type: none"> ● De forskellige jødiske retninger (ultraortodoks, Konservativ og reformjødedom) ● De vigtigste Jødiske ritualer (Shabbet og Brit Milha) ● Viden om den jødiske identitet og hvad det vil sige at være dansk / tysk jøde i dag. ● Viden om de forskellige antisemitiske bølger. og de tre forskellige typer af antisemitisme: - Politisk, religiøs og socioøkonomisk antisemitisme ● Senmoderne religion - og begreberne dertil ● Billedanalyse ● Religiøsitet i det senmoderne samfund ● Luthers antisemitisme <p>Samfundsfag:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ forklare de tre velfærdsmodeller og sammenligne dem ■ komme med konkrete eksempler på, hvordan velfærdssystemet spiller en rolle for det enkelte menneske ■ Hvilken særlig udfordring Tyskland stod/står med i forhold til økonomien ■ Genforeningen af Tyskland og økonomiske konsekvenser ■ De økonomiske mål med fokus på inflation ■ Det økonomiske kredsløb? ■ Konjunkturer ■ Lav- og Højkonjunktur ■ Finanspolitik Ekspansiv/kontraktiv ■ Pengepolitik Ekspansiv/kontraktiv ■ Demokrati; konkurrence og deltagelsesdemokrati <p>Historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tyskland samling - Repetition af 1. Verdenskrig med fokus på Tyskland - Årsagsforklaringer og konsekvenser v. Versailles

	<ul style="list-style-type: none"> - Weimar-Tyskland og dens problemer (dolkestødslegenden, børskrak, inflation osv.) - Fokus på årsagerne til Hitlers magtovertagelse - Det nazistiske verdensbillede - Holocaust og forbrydelser mod menneskeheden - Konsekvenserne af Tysklands nederlag. - Opdelingen af Tyskland med henblik på kommunisme og kapitalisme - Den kolde krig med fokus på Tyskland, særligt Berlinmuren - Fokus på historiebrug, den kolde krig og Berlinmuren i Tyskland, USA, Danmark og Rusland i dag
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde/egen survey